BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 316 Sâmbătă 16 Noembrie 1940
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR cate 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

INDREPTĂRI POSIBILE

Lumea noastră, obicinuită să trăiască într'o țară de producție prin excelență alimentară, cu piețe ieftene și bogat aprovizionate, cu belșug în toate căminele gospodărești, e firesc să nu-și explice cu una cu două lipsurile și scumpetea de azi și să nu se resemneze în fața strâmtorilor oarecum fatale, la care suntem cu toții constrânși.

După calculele prezentate într'un studiu apărut recent în revista „Industrie și Comerț", totalul întreprinderilor industriale, pierdute odată cu teritoriile evacuate, se ridică la 1.146, cu investiții de 5.703 milioane și care intră numai întreprinderile mai importante.

Ceea ce ne interesează în legătură cu tema articolului nostru de față, este că cele mai grele pierderi sunt suportate de industria alimentară. Ne-au rămas la străini nu mai puțin de 475 de fabrici, lucrând în sectorul alimentar, reprezentând investiții de peste 2½ miliarde lei, care, raportate la industria alimentară din România Mare, înfățișează o pierdere de 47% din numărul întreprinderilor și 23% din capitalurile învestie. Numai cele 6 fabrici de zahăr pierdute, posedă investiții de 926.6 milioane lei. Și se adaogă: 225 mori cu investiții de 614.7 mil. lei, 11 fabrici de bere cu investiții de 263.7 mil. lei, 49 fabrici de uleiuri vegetale cu investiții de 113.2 mil. lei, etc.

Nu mai stăruim asupra pierderilor sub raportul culturilor agricole, în care Basarabia reprezinta un lot covârșitor; sau sub cel forestier, cu masivele păduroase din regiunile săcuești, apoi cele din Nordul Bucovinei și Ardealului sau sub cel animal, de care ne-am ocupat amănunțit în alte articole.

Pierderea acestor centre însemnate de aprovizionare și ruperea bruscă a legăturilor piețelor noastre cu ele, era firesc să ducă la lipsuri și la stingheriri generale pe piață și în economia părții de țară care ne-a rămas.

Dar lipsa și scumpetea mai sunt provocate și de alte împrejurări, care țin mai mult de defectuoasa organizare a producției noastre alimentare și de încă și mai defectuoasa funcționare a comerțului alimentar, a transportului și a legăturilor dintre piețele de producție și cele de desfacere.

In ce privește producția alimentară, un eminent specialist, profesorul Gh. K. Constantinescu, a documentat în cifre, într'un studiu recent, referindu-se în deosebi la lipsa și scumpetea cărnii, laptelui și ouălor, că producția acestora la noi a rămas de ani de zile, la un plafon atât de redus, încât în momentul când împrejurări excepționale au cerut economiei noastre un spor din aceste produse, noi n'am avut și nu avem de unde să-l procurăm. Și cum l-am putea procura, dacă din stocul total de vite vii (bovine, ovine, porcine și păsări) noi nu obținem decât 450 milioane kg. de carne tăiată anual, ceeace revine la abia la 22.5 kg. consum de carne pe cap de locuitor, când în Occident proporția este de cel puțin îndoită?

Dacă totalizăm vitele tăiate și cele exportate constatăm că din stocul de bovine se consumă în țară circa 20% din stocul viu existent și se exportă 1.5%, la care adăogând și mortalitatea, ajungem la o preluare anuală din stoc de 25%.

La oi, această preluare (consum, export, mortalitate) atinge 50% și la râmători 80—90%. Aceste contingente ne procură un regim alimentar de subnutriție (mai ales în mediul rural, unde media pe cap de locuitor este abia de câteva kg.) și un export neînsemnat, iar în momentul de față ne pune în situația că nu putem satisface o cerere mărită de carne.

Autorul studiului folosit de noi aci vede putința remedierii, chiar cu stocul de vite actual, în folosirea puterii de înmulțire a femelelor, care la bovine este de peste 80%, la porci de 130%, la oi de peste 100%.

Dar pentru aceasta trebue să asigurăm câștiguri remuneratoare crescătorilor și agricultorilor și să ridicăm creșcătoria la o adevărată tehnică. In asemenea impulsuri trebue să căutăm și cheia de sporire a producției laptelui, păsărilor și ouălor. O singură pildă: dacă cele 3½ milioane de gospodării rurale ar poseda fiecare câte 20 găini pe an, numărul lor pe țară s'ar dubla, trecând dela 37 milioane cât este azi la 70 milioane.

Vizita MM. LL. Regelui Mihai

și Reginei Mamă Elena, la locul dezastrului dela „Carlton"

M. S. Regele Mihai și M. S. Regina Mamă Elena la locul unde s'a prăbușit blocul Carlton

M. S. Regina Elena vizitând pe răniții dela Spitalul de urgență

După cum a promis Marți seară, M. S. Regele Mihai I a descins, Miercuri dim., pentru a patra oară în timp de două zile, în mijlocul șantierului dela „Carlton", spre a se interesa de aproape de organizarea generală a lucrului, cum și de toate operațiunile de degajare a terenului de dărâmături.

După darea raportului, de comandantul legionar Sandu Valeriu, conducătorul șantierului și col. Dumitru Vasiliu, comandantul trupelor militare care cooperează la lucrările depe șantier, M. S. Regele, însoțit de d. col. Rioșeanu, subsecretar de stat la ministerul de interne și colonel adjutant Andronescu, a inspectat cu deamănuntul fiecare fel de lucrări, cerând relațiuni și dând indicații.

Explicațiunile tehnice au fost date de d. inginer Ștefan Drăgănescu.

A urmat inspecția materialului de pompieri, a unității germane, de sub comanda lt.-col. Suhr și cpt. Hoffmann, M. Sa interesându-se de aproape de organizarea tehnică.

SOSIREA M. S. REGINA MAMA ELENA

Intre timp, a sosit și M. Sa Regina Mamă Elena, însoțită de d-na Catargi, doamna de onoare. MM. LL. au inspectat cantina „Ajutorului legionar" și serviciul de asistență medicală.

MM. LL. s'au întreținut cu multă afabilitate, cu personalul de conducere al cantinei: doamnele Eugenia general Mehedinți, d-ra Cantacuzino și personalul ajutător. Grațioasa noastră Regină-

(Continuare in pag. 2-a)

POLITICA UNGARIEI ȘI „AXA"

HARTA INDOLIATĂ A UNGARIEI „MARI"

de R. SEIȘANU

De câtva timp Ungaria a reînceput campania revizionistă. De astădată ea nu mai vizează un singur obiectiv, ci mai multe. Revendicările teritoriale maghiare sunt scoase în evidență prin hărți simbolice și provocatoare, tipărite în Budapesta cu autorizarea guvernului și împrăștiate în toată țara în scop de propagandă.

Avem la dispoziție o asemenea hartă, care atât prin ceea ce reprezintă, cât și prin nota de recomandare ce cuprinde, dezvălue politica ce o urmărește guvernul din Budapesta.

In harta îndoliată, întocmită de așa zisa „Uniunea națională maghiară", tipărită și răspândită în scop de propagandă revizionistă cu autorizarea guvernului din Budapesta, sunt considerate teritorii ce se cuvin a fi cedate Ungariei, toate cele cuprinse în spațiile albe și anume: Slovacia, la Nord; Burgenland-ul la vest; Croația-Slovenia și Bacica la sud; Fiume, la sud-vest și partea Transilvaniei cu Banatul ce aparțin României, la sud-est.

In nota de recomandare se spune:

„Uniunea națională maghiară, Budapesta, Circ. V, *strada Geza 4, roagă comunitatea maghiară să binevoiască a afișa în locurile cele mai vizibile această hartă îndoliată, ca în acest mod să aducem la cunoștința publică credința noastră nezdruncinată în învierea Ungariei.*

Pentru aceste hărți nu pretindem nicio rambursare de cost".

Se înțelege de la sine cine întreține și încurajează acest tip de propagandă „gratuită".

Notăm că Slovacia a fost recunoscută republică de Germania și Italia în 1938, după dezmembrarea fostului stat cehoslovac, când Ungariei i s'a atribuit partea de sub a Slovaciei; Burgenlandul, a fost atribuit Austriei, în 1920, pe temeiul principiului naționalităților, căci e locuit în majoritate de germani; iar după alipirea Austriei de Germania, el face parte integrantă din statul german; iar teritoriul Fiume cu orașul-port Fiume, a fost atribuit Italiei pe baza acordului încheiat cu Iugoslavia la 27 Ianuarie 1924.

Așa dar, Ungaria de azi contestă, atât drepturile de posesiune ale Germaniei asupra regiunilor Wieselburg, Odenburg, Lisenburg și Klagenfurt — care constituesc teritoriul cunoscut sub numele de „Burgenland" — și sunt locuite în majoritate covârșitoare de germani; cât și teritoriul Fiume cu orașul și portul Fiume, ce aparține Italiei locuit în majoritate de italieni și germani.

Harta Ungariei cu terito riile din 1920, 1938, 1939 și 1940, în negru și cu teritoriile ce le revendică azi revizioniștii din Bu dapesta, în alb.

Dacă răsfoim documentele publicate în 1920 de ministerul afacerilor străine al Ungariei sub titlul „Negocierile de pace", găsim și notele delegațiunei ungare de la Paris comunicate conferinței păcei privitoare la chestiunile Burgenland și Fiume.

Cum delegația de pace austriacă prin nota Nr. 311 din 16 Iunie 1919 a cerut conferinței păcei să se atribue Austriei toate teritoriile Unga-

(Continuare in pag. 2-a)

IN CORPUL ZIARULUI:

INCORPORAREA CONTINGENTULUI 1941 S'A AMÂNAT NUMEROASE CAZĂRMI FIIND DETERIORATE

S'au amnistiat infracțiunile comise in Basarabia și aflate în curs de cercetare

DUPĂ CUTREMUR...

Biserică din Focșani.

Cutremurul dela 10 Noemvrie

de IOAN G. POPESCU
Profesor la Universitatea din București

La 19 zile după cutremurul de la 22 Octombrie, pe care l'am simțit cu toții, și despre care am scris chiar atunci aici, un nou cutremur, cu mult mai puternic a sguduit cea mai mare parte a țării în dimineața zilei de 10 Noemvrie. Acest cutremur a atins în multe regiuni ale țării gradul 9 din scara internațională pentru aprecierea intensității cutremurelor și a fost înregistrat până în Noua Zeelandă.

Prin întinderea suprafeței pe care a fost simțit, prin întinderea ariei de intensitate maximă și prin durata și violența zguduiturilor, acest cutremur a fost, fără nici o îndoială, cel mai puternic dintre toate cele cari s'au produs vreodată la noi în țară.

De aceea este foarte firească spaima pe care a pricinuit-o la toți locuitorii, cari nu au mai avut nici odată prilejul să simtă pământul sguduindu-se atât de mult timp, atât de puternic, și cari nu au mai pomenit nici odată atâta moarte năpraznică, atâta ruină pricinuită în câteva clipe, atâta prăpăd lăsat în urmă de zguduiturile îngrozitoare ale pământului, frământat de cutremur.

Au fost cutremure violente și în trecut, ca acelea din 1802 și 1838, dar nici unul nu a avut puterea acestuia de acum, nici unul nu a prăpădit atâtea orașe și sate și nici unul nu a pricinuit atâtea victime omenești.

Groaza din noaptea cutremurului s'a întipărit adânc în fiecare dintre cei mai mulți încercați și aceasta explică cum de au putut iarăși să afle crezare svonurile alarmante cari anunțau nici mai mult nici mai puțin de oât sfârșitul pământului.

Am arătat și în articolul prilejuit de cutremurul dela 22 Octomvrie că știința cutremurelor, seismologia, nu poate da nici un mijloc de a prezice asemenea cataclisme. Cu atât mai puțin, atunci, se pot face asemenea preziceri, pornind dela alte date de cât cele științifice.

Intâmplarea a făcut să trăim acum una dintre rarele perioade de activitate seismică maximă a importantei falii, din regiunea Vrancei. Cum am arătat într'o serie de cronici publicate, tot aci, prin lunile Ianuarie și Februarie 1940, o falie este o întrerupere până la adâncimi mari în stratele cari alcătuesc scoarța pământului. O asemenea falie este o linie de rezistență minimă a scoarței, de aceea aci se produc toate dislocările de strate, cari dau naștere la cutremure. După originea lor, care se află precum am spus în adâncimile scoarței pământului, cutremurele acestea se numesc cutremure tectonice. Ele au de obicei intensitate mare, spre deosebire de cutremurele de

(Continuare în pag. 2-a)

Condoleanțele Cancelarului Hitler

Fuehrerul Cancelar al Reichului german a adresat următoarea telegramă:

MAIESTĂȚII SALE
REGELE MIHAI I

Rog pe Majestatea Voastră să primească expresiunea simțimintelor celor mai profunde prin care eu și poporul german participăm la marea nenorocire provocată de cutremurul care a pustiit România făcând atâtea jertfe cumplite.

ADOLF HITLER

RĂSPUNSUL MAJESTĂȚII SALE REGELUI

EXCELENȚEI SALE
D-LUI ADOLF HITLER
FUEHRER ȘI CANCELAR
AL REICHULUI GERMAN
BERLIN

Adânc mișcat de partea pe care atât Excelența Voastră cât și poporul german ați luat-o la marea nenorocire ce s'a abătut asupra Țării Mele, Vă adresez mulțumirile Mele cele mai călduroase precum și ale întregului popor român pentru desăvârșitul concurs dat în această grea împrejurare de Misiunea militară germană în România.

MIHAI R.

Regele Angliei a primit pe d-nii Churchill și Eden

Berlin, 13 (Rador). — Agenția DNB află din Londra:

Regele George al VI-lea a primit, Marți, la Buckingham Palace pe d. Winston Churchill.

Suveranul a primit apoi pe d. Eden, ministrul de război, care i-a făcut o expunere asupra călătoriei sale în Orientul mijlociu.

Un nou cod al circulației la Paris

Paris, 13 (Rador). — Agenția „Havas" anunță că un nou cod al circulației va fi pus în vigoare la Paris. El prevede, în deosebi, că vehiculele armatei germane vor avea un drept special de prioritate, superior tuturor celorlalte.

Bicicliștii vor fi obligați să circule noaptea cu farurile camuflate.

Alte trei mici cutremure înregistrate de Marți până Joi dimineață

Comunicatele Observatorului Astronomic

Observatorul din București răspunde pe această cale numeroaselor întrebări telefonice din partea publicului cu privire la alte înregistrări de cutremure.

In ziua de 12 Noembrie au fost înregistrate 2 cutremure foarte slabe la orele 16h 49m și 22h 58m, iar în ziua de 13, până la ora 11, o singură înregistrare la 7h 46m.

Repetăm ,toate aceste înregistrări sunt foarte slabe, singur cutremurul al doilea a dat oscilații ale solului de 2 sutimi de milimetru.

*

Observatorul astronomic ne-a transmis Miercuri seară următorul nou comunicat:

La întrebările telefonice repetate ale publicului, observatorul astronomic comunică: azi, 13 Noembrie ora 18.57 s'a înregistrat alt cutremur având tăria de gradul 3.

O stradă din Panciu